

กรม.เห็นชอบหลักการแนวทางเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยทำประชามติ 3 ครั้ง

การประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2567 นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เปิดเผยว่า กรม.เห็นชอบในหลักการเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางในการทำประชามติเพื่อแก้ไขความเห็นที่แตกต่างในเรื่องรัฐธรรมนูญเสนอ

- การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะเป็นการทำประชามติ เห็นควรจัดให้มีการออกเสียงประชามติ จำนวน 3 ครั้ง
- ควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2564 เพื่อให้กฎหมายดังกล่าวสามารถเป็นเครื่องมือทางประชาธิปไตยที่จะช่วยส่งเสริมประชาชนแสดงเจตจำนงในเรื่องต่างๆ ได้โดยตรง

ขั้นตอนทำประชามติ 3 ครั้ง

นายชัย วัชรรงค์ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวด้วยว่า คณะกรรมการศึกษาแนวทางเพื่อการทำประชามติ ได้ศึกษาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาความเห็นต่างเรื่องรัฐธรรมนูญ ได้เสนอรายงานผลการศึกษามาแล้ว เพื่อให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ สามารถสรุปผลการพิจารณาได้ 2 ประเด็น

1. การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และการทำประชามติ

คกก.ฯ ให้ความเห็นว่า การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะเป็นไปโดยสอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น ต้องจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเสียก่อนว่าสมควรมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ จึงเห็นควรจัดให้มีการออกเสียงประชามติ จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่

- (1) การทำประชามติครั้งที่ 1 ว่าเห็นชอบหรือไม่ที่จะมีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
- (2) การทำประชามติครั้งที่ 2 เป็นการประชามติในขั้นตอนการร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พ.ศ.... (แก้ไขเพิ่มเติม ม. 256) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
- (3) การทำประชามติครั้งที่ 3 เป็นการประชามติเมื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เสร็จแล้ว เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่

เปิดแนวคำถามประชามติ

การจัดทำประชามติ ครั้งที่ 1 ควรกำหนดคำถามประชามติว่า :

“ท่านเห็นชอบหรือไม่ที่จะมีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยไม่แก้ไขหมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 พระมหากษัตริย์”

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไม่ควรกำหนดคำถามประชามติเกี่ยวกับการให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้จัดทำรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่ และไม่ควรเป็นผู้พิจารณาจำนวนและที่มาของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ แต่ควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาที่จะดำเนินการ เมื่อถึงขั้นตอนการร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่..) พ.ศ.... (แก้ไขเพิ่มเติม ม. 256)

ไทม์ไลน์ประชามติครั้งแรก-งบประมาณ

- เมื่อที่ประชุมเห็นชอบในการทำประชามติครั้งแรก จะต้องดำเนินการภายใน 90-120 วัน นับแต่วันนี้
- จะอยู่ระหว่าง วันที่ 21 กรกฎาคม - 21 สิงหาคม 2567
- ใช้งบประมาณประมาณ 3,200 ล้านบาท ในการทำประชามติครั้งแรก

2. การแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2564

คกก.ฯ มีข้อห่วงใยเพิ่มเติม โดยเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2564 เพื่อให้กฎหมายดังกล่าวสามารถเป็นเครื่องมือทางประชาธิปไตยที่จะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนสามารถแสดงเจตจำนงในเรื่องต่าง ๆ ได้โดยตรง โดยเห็นควรให้แก้ไขในประเด็นต่าง ๆ เช่น กำหนดแบ่งประเภทให้มีการออกเสียงประชามติที่มีลักษณะเพื่อมีข้อยุติ และการออกเสียงประชามติที่มีลักษณะเพื่อให้คำปรึกษาหารือแก่ ครม. เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม หลัง ครม.เห็นชอบแล้ว จะส่งไปที่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กระบวนการต่อไปทั้งหมดจะขึ้นอยู่ที่ กกต. ที่จะต้องจัดการภายใน 90 วัน โดยจะเป็นไปตามกระบวนการกฎหมาย
